

Farský list

číslo XXIII 13.11.2011 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Zjvodník

Život v spoločenstve často nie je jednoduchý. Všetci spolu tvoríme jeden celok – Cirkev - telo Kristovo, ale predsa je každý jeden z nás jedinečný, svojský, s vlastným cítením, myslením, vnímaním. To je to nádherné a zároveň najťažšie. Pretože napriek všetkým rozdielom, ktoré obohacujú, musíme nájsť jednotu. Ale ako to spraviť a zachovať si tvár?

Veľmi často sa stáva, že na mládeži alebo doraste to nefunguje tak, ako má. A všetko má v rukách nejaký jednotlivec, unavený optimista, ktorý sa snaží mať všetko pod kontrolou a my ostatní sa len dívame, ako to zvláda alebo nezvláda, a pomyslíme si, že by sme nechceli byť na jeho mieste. Ale je takáto situácia podľa Božieho srdca? Každý z nás predsa dostal od Pána úžasné dary. Aj keď si ich neprípúšťame alebo sa ich doslova snažíme skryť a permanentne zakopávame svoje hrivny a talenty.

Ja nehovorím o tom, že každý z nás sa môže postaviť pred zhromaždenie a kázať, nehovorím, že každý môže viesť spoločenstvo, ale hovorím o tom, že každý z nás má v rukách nejakú pastelku, alebo farbičku. Jednu farbu: žltú, zelenú, ružovú, modrú, červenú...

Predstavte si však, že niekto vezme do ruky svoju pastelku a keďže on vie všetko najlepšie namaľuje celý svet na zeleno. Zelená farba je nádherná, ale predstavte si zelené nebo, zelené slnko, zelené kvety, zelené pomaranče – smiešne, až umárajúce. Preto má každý z nás inú pastelku. Aby sme si mohli namaľovať farebný svet. Svet, ktorý nebude nudný, ani jednostranný, ale pestrý a krásny.

Len už prestaň tvrdiť, že ty nemáš čo dať! Boh ti dal neuveriteľne veľa – máš zdravé ruky, máš krásny úsmev, máš povzbudzujúce slová, máš dve uši na počúvanie iných, máš ústa a vieš vysloviť „mám ťa rád“, máš veľké srdce. Tak je na čase vyhrnúť si rukávy, zobrať do ruky pastelku a poďme spolu maľovať nádherný farebný svet!

o. Rastislav (farár)

Náš ikonostas: IKONA SV. MIKULÁŠA

V dnešnom čísle farského listu si priblížime ikonu sv. Mikuláša Divotvorcu z Myry. Táto ikona je na ikonostase na ľavej strane v hlavnom rade, vedľa ikony Bohorodičky. Medzi týmito ikonami sa nachádzajú severné diakónske dvere. Ikona sv. Mikuláša sa na ikonostase nachádza preto, lebo tento svätec je symbolom a patrónom Východných cirkví. Napr. v Rusku si ho veriaci po Presvätej Bohorodičke najviac vážia a uctievať. Tento svätec je veľmi uctievaný aj v Západnej (latinskej) tradícii aj keď celý svoj život prežil na Východe. Zvlášť sa najviac hovorí o sv. Mikulášovi práve v čase okolo 6. decembra, kedy je sviatok tohto svätca a asi najviac sa na tento dátum tešia deti.

Je viacero východných spôsobov ikonopiseckého vyobrazenia sv. Mikuláša. Tiež sa dá za posledných niekoľko rokov či desaťročí vidieť vyobrazenie sv. Mikuláša s latinskou infulou, (infula - je liturgická pokrývka

hlavy rímskokatolíckeho biskupa, ekvivalent našej mitry) držiaceho latinskú berlu a oblečeného do latinských liturgických rúch. Je tomu asi tak preto, aby sa tento svätec viac priblížil aj týmto rímskokatolíckym veriacim a zvlášť deťom, aj keď môžeme so 100% istotou povedať, že takéto rúcho sv. Mikuláš nenosil. To je tak ako keby o nejakých tristo či štyristo rokov sa začal náš bl. Vasil' Hopko zobrazovať plne v latinskom (rímskokatolíckom) rúchu. Preto je dôležité zachovávať veru a pravdivo to čím daný svätec bol a ako žil aj čo sa týka jeho zobrazovania. Nemôžeme hovoriť o jablkách že sú hrušky, keď nimi nie sú.

Čo sa týka našej ikony sv. Mikuláša, je na nej vyobrazený tak ako hovorí ranokresťanská tradícia. Dnes môžeme vidieť, že súčasný rozdiel medzi biskupským a kňazským rúchom je značný. Biskup ma vrchný odev nazývaný *sakkos* a kňaz nosí *felón*. Lenže v ranokresťanských časoch biskup taktiež nosil felón tak ako kňazi, ale na ňom mal symbol biskupa omofór. Ten je obrazom ovečky, ktorá sa stratila a pastier ju prináša na svojich pleciach. Tak aj biskup má byť takým pastierom a starať sa o svoju cirkev. Preto presne tak máme vyobrazeného na ikone aj sv. Mikuláša. Je zaodiaty do červeného rúcha - felónu a na ňom má bielu farbou zobrazený omofór, na ktorom sú vyznačené čierne kríže. Pravou rukou žehná a v ľavej ruke drží zatvorenú knihu - Božie Slovo. Zaujímavým symbolom je ľavá ruka, ktorá je celá zaodiata v rúchu a tak svätec drží knihu. Tým sa vyjadruje veľká vážnosť Božiemu Slovu, ktoré symbolizuje prítomnosť samého Krista, a zároveň nehodnosť hriešneho človeka. Hlava sv. Mikuláša nie je pokrytá mitrou a výraz tváre sa javí ako prísny. Tým sa dá povedať, že táto ikona verne kopíruje ikonu Krista - Pantokratora aj v prísnosti, aj gestách.

o. Michal (kaplán)

Naši otcovia svätý Amfilochios, ikonijský biskup, a Gregor, akragantský biskup

Amfilochios sa narodil okolo roka 320 v kapadóckej Cézarej (Malá Ázia, dnes Turecko). Vďaka svojmu otcovi, veľmi rozhladenému a nábožnému človeku, príbuznému svätého Gregora Teológa (pamiatka 25. a 30. januára), dostal dobrú kresťanskú výchovu a kvalitné vzdelanie. Spočiatku sa venoval advokátskej činnosti, ale približne po siedmich rokoch sa rozhodol všetkého vzdať. Odišiel do púšte a viedol prísny asketický život.

Keď v roku 372 zomrel biskup hlavného lykaonijského mesta Ikónium (dnes turecká Konia), Amfilochiovi sa zjavil anjel a povedal mu, aby tam išiel a pásol duchovné ovce. On však neposlúchol. Počas nasledujúcej noci sa mu anjel zjavil znova, ale Amfilochios ho neposlúchol ani tentoraz, lebo sa obával, že zjavenia sú dielom zlého ducha. Pomyslel si: „Aj Satan sa niekedy môže tváriť ako anjel svetla (por. 2 Kor 11, 14).“ Keď sa mu anjel zjavil tretikrát, Amfilochios mu povedal: „Ak si Boží anjel, vstaňme a spoločne sa modlime.“ Potom sklonil hlavu a začal spievať: „Svätý, svätý, svätý Pán zástupov, plné sú nebesia i zem tvojej slávy (por. Iz 6, 3 a liturgické texty).“ Anjel sa však bez zábran modlil spolu s ním, ba dokonca chytil Amfilochia za pravicu a priviedol ho do neďalekého chrámu, dvere ktorého sa samy od seba otvorili. Vnútri bolo množstvo mužov v bielych odevoch, ktorí ho zobrali k oltáru a podali mu evanjeliár so slovami: „Pán s tebou!“ Vtedy jeden z nich, podľa vzhľadu najstarší, mocne zvolal: „Všetci sa modlime“ a pokračoval: „Svätá milosť ustanovuje nášho brata Amfilochia za biskupa mesta Ikónium. Modlime sa, aby Božia milosť bola nad ním.“ (Takmer rovnakými slovami sa aj dnes koná vysviacka biskupa.) Nato sa s ním všetci prítomní rozlúčili a zmizli.

Užasnutý Amfilochios sa modlil až do rána a za úsvitu vyšiel z chrámu, aby sa vrátil do svojej jaskyne. Po ceste ho však stretli siedmi biskupi, ktorí sa zhromaždili z okolitých miest kvôli vysviacke nového ikonijského hierarchu. Od Boha dostali príkaz, aby vysvätili mnícha menom Amfilochios. Keď ho teda stretli, okamžite sa naň obrátili s otázkou: „Nie si Amfilochios? Povedz nám pravdu, lebo každé klamstvo pochádza od Zlého.“ On im skromne odvetil: „Áno, som hriešny Amfilochios.“ Keď ho biskupi viedli naspäť do chrámu, on im rozpovedal o svojom zvláštnom nočnom videní, takže sa neodvážili znova ho vysvätiť, iba sa pred ním sklonili, objali ho a priamo posadili na biskupský stolec. Bolo to v roku 373 po Kristovi.

Amfilochios spravoval zverený kresťanský ľud viac ako dvadsať rokov. Jednou z výrazných črt jeho pôsobenia bol zápas proti nepravoverným učeniam svojej doby, predovšetkým proti arianizmu (Boží Syn vraj nie je rovný Otcovi), proti makedonianizmu (Svätému Duchu údajne nepatrí poklona a sláva ako Otcovi) a proti messalianizmu (vraj nie sú potrebné ani pôsty, ani sviatosti, ani cirkevné ustanovizne, iba modlitba). Amfilochios bol popredným aktérom Prvého konštantínopolského snemu z roku 381, teda Druhého ekumenického koncilu, a svojím vplyvom dosiahol, že jeho priateľ svätý Bazil Veľký napísal

slávne dielo O Svätom Duchu. Aj sám Amfilochios je autorom množstva významných teologických diel, predovšetkým apologetického (obranného) charakteru.

Raz Amfilochios navštívil cisára Teodóza Veľkého (379 – 395), aby ho povzbudil k razantnejšiemu postupu proti ariánom. Keďže nebol úspešný, mlčky odišiel, ale o niekoľko dní sa vrátil. Cisárovi vzdal úctu, aká mu patrila, ale jeho synovi Arkadiovi, ktorý sedel vedľa neho, ju nevzdal. Teodóz si myslel, že Amfilochios sa pozabudol, preto mu pripomenul, že to má robiť. On však odvetil: „Stačí, keď sa úcta vzdáva kráľovi.“ Cisár sa rozhneval a prikázal ho vyhnúť, no vtedy mu Amfilochios povedal: „Vidíš, cisár, ako sa na mňa hneváš a ako nedokážeš zniesť, keď sa tvojmu synovi nevzdáva úcta?! Tak aj Boh Otec neznáša, keď sa nevzdáva úcta jeho Synovi. Odvracia sa od tých a nemiluje tých, ktorí sa mu rúhajú a hnevá sa na tých, čo vstupujú s rúhačmi do spoločenstva.“ Cisár to pochopil a začal proti arianizmu postupovať razantnejšie. Amfilochios zomrel v pokoji a vysokom veku okolo roka 395 po Kristovi.

Prevzaté (www.furca.sk, autor ThLic. Marcel Gajdoš), spracoval DS

Farské oznamy

❖ **Dôležití!!!** V nasledujúcom týždni, štvrtok 17.11. je štátny sviatok a tak sv. liturgia nebude tak ako stále večer, ale bude ráno o 8.30 hod. Úmysly budú riadne odslúžené ráno. Dvadsať minút pred sv.

liturgiou sa pomodlíme moleben k bl. P.P.Gojdičovi, keďže je 17.-tého v mesiaci

❖ v utorok 15. novembra začína v našej cirkvi pôst pred Narodením Ježiša Krista - filipovka. Zdržanlivosť od mäsa platí v piatky, kto však chce konať skutky kajúcnosti, môže sa postiť aj v stredu. Spevy pri sv. liturgiách nám už približujú príchod Krista Spasiteľa.

❖ pozývame deti a mládež, ale aj rodičov na detské sv. liturgie, ktoré máme stále v piatky.

❖ v nedeľu 20. novembra bude pri sv. liturgiách naša farská zbierka.

❖ v nedeľu 27. novembra bude pri sv. liturgiách zbierka na charitu.

Služby v cirkvi

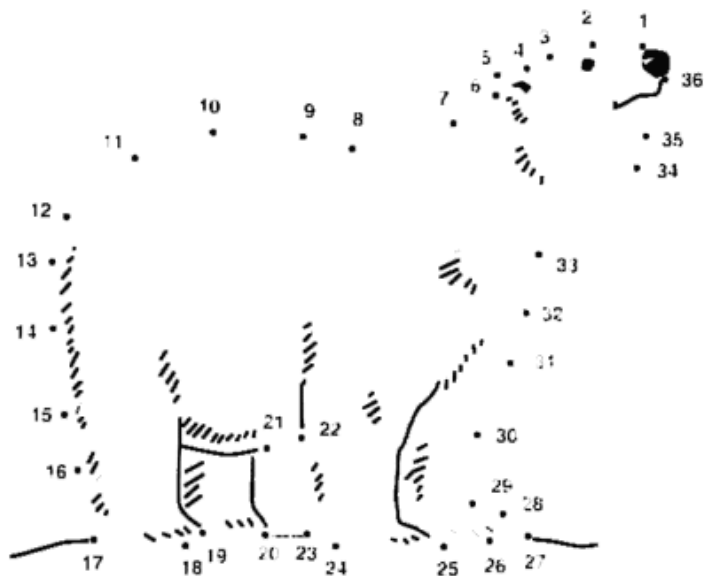
Počas prvých troch storočí v cirkvi boli iba tri hierarchické stupne: Biskupské, kňazské a diakonské. Po čase však záväzky diakonov tak vyrástli, že cirkev uvažovala dať im pomocníkov. Takto sa objavujú nižšie svätenia, ktoré predstavujú cirkevných pomocníkov. Vyššie svätenia sú z Božieho ustanovenia a smú sa prijímať len po prijatí nižších svätení.

Inštrukcia na aplikáciu bohoslužobných predpisov CCEO (čl.72) o stupňoch posvätných rádov hovorí: „V CCEO sa vysvetľuje, že klerici, spojení medzi sebou spoločenstvom s hierarchom a ustanovení na rôznych stupňoch kňazstva vysviackou, majú rozličnými spôsobmi podiel na jedinej cirkevnej službe ustanovenej z Božej vôle. Na druhej strane nevylučuje sa tu ani možnosť iných ministerií s názvom nižšie svätenia (rády).

Podľa kán. 325 sa ukazuje, že „klerici, z príčiny svätej ordinácie delia sa na biskupov, kňazov a diakonov“. Kán. 327 dodáva, že okrem nich sú aj iní služobníci pripustení alebo ustanovení na službu Božiemu ľudu alebo na vykonávanie funkcií pri posvätných bohoslužbách. Títo sú ustanovení do nižších rádov a všeobecne sa nazývajú nižší klerici. Kánon určuje, že oni sú riadení „iba partikulárnym právom vlastnej cirkvi sui iuris“. Úmysel kódexu je, aby sa rešpektovala vlastná tradícia každej jednotlivé východnej cirkvi sui iuris“.

Prevzaté (skriptá o. Mgr. Miroslav Ilko, spracoval DS

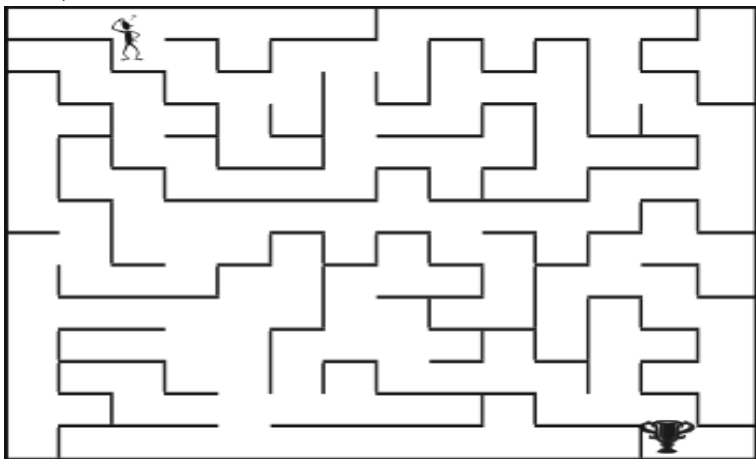
Zábavné okienko...

Trocha sa
ochladilo...
tak si
dáme
niečo
chladné?
Spoj
bodky !!!

Policajt sa pýta väzňa: Za čo ste v base? Väzeň odpovedá :Predčasne som nakupoval darčeky. Policajt na to: ved' ale to nie je trestné. Väzeň :no len ja som ich nakupoval o tri hodiny skôr ako otvorili obchod...

Nájdí cestu
maratónca
k víťaznému
poháru...

Prevzaté, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovú úpravou